

Agderposten

Onsdag 23. november 2011

Uke 47 ● Nr 272 ● 138. årgang

Løssalg kr 20

Flere kommuner bør følge Grimstads eksempel og starte et systematisk arbeid mot samfunnsondet.

LEDER side 15

Ska
sek
Vil bygg

Kan lære av PC- lek i barnehagen

FOTO: STEIN HARALD ØIGÅRD

Åmli er lei av at barna ligger på bunn i leseferdighet. Inspirert av kjendispedagog Arne Trageton vil prosjektleder Charlotte

Aaser la Angelica Aabakk, Mu Mu Po Nuu og andre barnehagebarn bruke PC.

NYHETER side 6-7

Vil ha PC i stedet for håndskrift

– Guttene blir skoletapere hvis dere presser håndskrift på dem, sier den omstridte pedagog-guruen Arne Trageton til 25 pedagoger på kurs.

INGER STAVELIN
inger.stavelin@agderposten.no 916 48 412

I salen foran Arne Trageton på grendehuset Elvarheim i Åmli sitter folk som jobber i barnehager og førsteklasse på skolen og lytter oppmerksomt – mange med penn og papir i hånd.

Aust-Agder-barns dårlige resultater på skolen, særlig knyttet til leseforståelse, er bakgrunnen for at de er samlet på et dagsseminar. Alle har et felles mål: De vil at barna de har ansvar for skal bli flinke til å lese.

Arne Trageton er en internasjonal kapasitet innenfor dette, og har vakt heftige debatter fordi han forfekter så sterkt at barna lærer raskere å skrive – og dermed å lese – hvis de får lov til å bruke PC for de lærer håndskrift.

Den tidligere førsteamanuensen, nå pensjonisten og forfatteren, samler hundrevis på kurs i Sverige, Finland og Danmark. På dagskurset i Aust-Agder kom bare 25, noe initiativtaker **Charlotte Aaser** tusser litt på.

Lur måte å tenke på

– Jeg har hengt på ham i et halvt år for å få ham til å komme, sier hun. Hun er leder for Åmlis språkstimuleringsprosjekt for alle førskolebarn i kommunen: «Syng, snakk og les med meg». Kvelden før kurset for lærere og førskolelærere, var foreldre invitert på et to timers kurs med Trageton.

– Hvorfor inviterte du ham?
– Fordi han har en så lur måte å tenke på. Han er opptatt av å vise hvordan man kan bruke IKT til annet enn kommersielle, pedagogiske spill.

Alle hjem har jo PC i dag, sier hun. Skoler og barnehager har også PC i dag. Men Aaser, som kjenner Åmli og Vegårshei godt, kan fortelle at begge steder står PC-ene innelåst i skap på skolene, stikk i strid med Arne Tragetons prinsipper. Han mener PC-er bør stå framme i klasserommet, slik at to og to barn kan bruke dem av gangen.

Arne Trageton viser videoer av barn helt ned i et halvtårsalder som leker med tastatur og skjerm. Han demonstrerer hvordan treåringer produserer bokstaver og ord med PC-en, og hvordan femåringer kan beskrive både med tegning og tekst hva de har lekt.

Bør bli doktor

I pausen forteller Trageton Agderposten om to undersøkelser som viser at barn som har lært å skrive på PC, pro-

duserer bedre tekster, har færre skrivefeil og tydeligere håndskrift enn barn i håndskriftklasser. Og han er glødede opptatt av at veien til lesing går via skriving.

– Det forskes masse på lesing, men nesten ikke på skriving i Norge. Vi har ingen doktorgrader, så Charlotte Aaser bør ta doktorgrad på det prosjektet de holder på med i Åmli, sier han.

I foredraget sitt nevner Trageton guttene spesielt, som ofte kommer ut av dagens skolesystem med dårligere resultater enn jentene. Ikke det at han mener skriveopplæring på PC bare er bra for gutter. Men han påpeker at gutter interesserer seg mer for skriving når den kan kombineres med teknikk.

– PC-er til små barn skal ikke koste noe – de kan være kasserte, gratis og uten internett, sier Trageton.

Etter kurset forteller Charlotte Aaser at ikke alt Trageton sa ble mottatt med applaus av pedagogene.

– Mange synes han går for langt og er for ekstrem. Men mitt inntrykk er at folk blir inspirerte og får lyst til å bruke deler av det han sier – på sin måte, sier hun.

– Dette kurset ble holdt 25. oktober. Til våren kommer Trageton tilbake til Aust-Agder på oppfølgingskurs.

STOLTE: Femåringene Mu Mu Po Nuu og Angelica Aabakk har nettopp sluppet til på Beverborga barne-A-en, og dermed kunne Charlotte Aaser vise dem at de sammen kan skrive MAMA. Gleden og stoltheten

hages pc for første gang, og begge skriver navnene sine med liv og lyst. Mu Mu Po kjenner M godt, og Angelica kan stå skrevet i ansiktene til de to.

FOTO: STEIN HARALD ØIGÅR

– Inspirerende fra virkeligheten

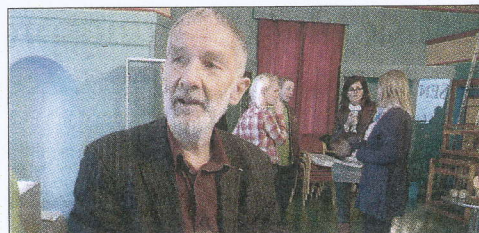
– Dette er inspirerende, sier lærere etter å ha hørt første økt med Trageton.

– Han forteller fra virkeligheten, ikke bare fra teori, tall og forskning, sier lærerne Lisbeth Finsrud og Gro Vehus fra Lød-

desundervisning i stasjoner, ikke i én stor gruppe, sier de.

Men nye tanker og inspirasjon, det tar de med seg hjem til Løddesøl oppvekstsenter.

De mener Tragetons tanker er veldig i tiden, og ikke lenger så oppsiktsvekkende. Men de peker på at hos dem er ikke pc-er praktisk tilgjengelig i klasserommene. De bruker mye tid på

Kritisk til økt læringspress

Trageton møter kritikk når han nå også vil ha barnehagebarn til å taste på pc.

Arne Trageton har vært kontroversiell i 20 år, med sin tro på pc-undervisning for småskolebarn. Når han nå mener at også barnehagebarn bør lære å skrive

– Det å drille unger og forvente prestasjoner er ikke slik vi vil ha det, sier han, og peker på at barnehagen kan dempe forskjellene mellom barn, og hjelpe de som trenger ekstra ferdigheter.

I Beverborga barnehage i Åmli har de så langt ikke latt barna bruke pc-er på skrive-

jaktten når vi skal skrive både tekster, forteller pedagogisk leder Jorunn Dahl.

Charlotte Aaser legger vel på at barnehagebarna ikke skal presses. I barnehagen er det fortsatt snakk om lek, også med bokstaver og ord.

– Når barna kommer på skolen, skal de ha kjennskap til